

TWEEENDERTIG INZENDINGEN

Vogeljaar - Vogelfoto - Parade 1974

Ook dit jaar is de jaarlijkse vogelfotoparade een groot succes geworden! Het aantal inzendingen bedroeg 32 met een totaal van 90 foto's.

Het bleek geen lichte opgave voor de jury hieruit de meest waardevolle opnamen te kiezen. Bij de beoordeling heeft de jury een aantal criteria vastgesteld, waaraan de foto moest voldoen om mee te kunnen dingen naar een prijs.

In de eerste plaats werd er gelet op het biologische gebeuren: Wat vertelt de foto ons over de zang, het foerageren en het sociale gedrag van vogels in relatie met de biotoop. In dit verband zien we nu dat het woord actie-foto zowel negatief als positief geïnterpreteerd kan worden, hetgeen ook gebleken is; juist de foto's van wegvliegende ganzen, alarmerende Grutto's en Tureluurs — (ook actiefoto's) — zijn vanuit vogelbeschermingsoogpunt verwerpelijk.

Het fotografische gebeuren kan en moet plaats hebben zonder hierbij de vogel te verontrusten.

Een schitterend voorbeeld van het hierboven gestelde toont ons de foto van de zingende Grote Karekiet van de heer **J. den Besten** uit Apeldoorn; deze is dan ook beloond met de **eerste prijs**. Er spreekt vrijheid en levensvreugde uit deze

Foeragerende Gauwe Franjepoot, Schiermonnikoog, 10 sept. 1974
Exakta RTL 1000, Solignor 400 mm

Foto: L. J. van Gemert

Grote Karekiet, Neusledlersee, Seewinkel IJmuid
Leicaflex SL, Telyt 560 mm

Foto: J. den Besten

**Rulgpootbulzerd,
Knardijk, Flevopolders**
Leicaflex SL,
Astro 500 mm
Foto: Fr. Houtkamp

Kluten, Noord-Beveland, 26 mei 1974
Canon FT-QL, Novoflex 400 mm

Foto: T. Lebreton

**Zingende Boompleper,
AW Duinen,
Vogelenzang,
16 april 1974
Nikkormat FTN,
Tokina 400 mm
Foto: Dick Jalink**

foto, die de vogel uit door middel van zijn zang. (positieve aktie); de briljante scherpte en de perfecte afdruktechniek vervolmaakten deze opname.

De **tweede prijs** ging naar de foeragerende Grauwe Franjepoot van de heer **L. J. v. Gemert** te Zeist. De zo beweeglijke, oogjagende franjepoot op een dergelijke fraaie wijze te vereeuwigen vereist veel technisch talent. De eerste of de tweede prijs? Het was voor de jury een heet hangijzer.

De **derde prijs** kwam toe aan de jagende Ruigpootbuiszard van de heer **Fr. Houtkamp** uit Amstelveen. Het moment waarop de buisard zijn prooi miste en enkel een kluit gras bemachtigde is exact op tijd gefotografeerd. Een minpuntje bij de beoordeling was de technische afwerking. Het gebruik van een eenvoudig stabilopotlood zou een kras op de foto hebben kunnen wegwerken.

De technische afwerking in het algemeen van de ingezonden foto's zou met een dergelijke, eenvoudige retoucheermethode volmaakter kunnen worden. Tevens zou het gebruik van wetting-agent bij het glanzen van enkele foto's aan te bevelen zijn. De drie eervolle vermeldingen gingen naar de heren **T. Lebre**t, uit Middelburg, **Dick Jalink** uit Amsterdam en **A. J. Visser** uit Vlissingen, met de respectievelijke foto's van copulerende Kluten, een zingende Boompleper en een rustende Buiszard. Een blik in het intieme leven van de Kluut is voor de vogelwaarnemer nog altijd een buitenkansje, helemaal, wanneer men het fotografisch vast weet te leggen. De zingende Boompleper is van de algemeen bij ons voorkomende zangvogels een weinig gefotografeerde soort. Het nog niet uitgelopen blad van de eikjes, bood de fotograaf hier een — goed benutte — gelegenheid.

**Buizerd, 'De Poel',
Zd-Beveland, dec. 1973**
Canon FT-QL,
Tamron 400 m + 2 x
converter
Foto: A.-J. Visser

De sfeervolle weergave van de Buizerd in het mistige winterlandschap bracht de gehele jury onder de bekoring van dit onverstoord tafereel.

Waren er meer prijzen te verdelen geweest, dan hadden de in het water spattende Wilde Eend, landende Wilde Eend, naar de lens toelopende Patrijs, Steitkluit, de zwemmende Zwarte Ruiter, zingende Grasmus, Grote Zilverreiger, Rietgors en de Fuut, die zijn jong voerde, deze zeker binnengehaald.

Het criterium 'actie' gaf de doorslag bij het terzijde leggen van mooie foto's van bijvoorbeeld Torenvalk, IJsvogel, Holenduiven en Drieteenmeeuw.

Gelijk met de felicitaties aan de winnaars spreken we de wens uit, het volgend jaar andermaal een dergelijke inzending te mogen ontvangen.

Namens de jury:
Frits van Daalen

BETREFFENDE VOGELS

'Het Vogeljaar' heeft honderd exemplaren van de zojuist verschenen vogelgedichten-bundel van Hans Warren met gekleurde miniatuur-tjes van H. J. Slijper voor onze lezers beschikbaar.

Deze exemplaren zijn speciaal voor onze lezers door beide kunstenaars gesigineerd. Prijs f 28,50 (incl. verzending) door storting op giro 96 44 72 t.n.v. Adm. 'Het Vogeljaar' te Delft met vermelding 'gedichten' (zie ook pag. 943).

CONTACTORGAAN VOOR VOGELSTUDIE VAN DE KNNV

In Natura van mei 1971 (1) verscheen een kort overzicht over het broedvogelonderzoek, dat sinds 1966 plaatsvindt onder auspiciën van het Contactorgaan voor Vogelstudie. Nu, bijna drie jaar later is het goed de situatie van dit moment te overzien.

De literatuur die al in het vermelde artikelje werd opgegeven, zal hier niet nader worden genoemd. Wel wat er sindsdien is verschenen.

In een aantal gevallen is het niet bekend hoever de bewerker gevorderd is met het uitwerken van de gegevens. Een vragenlijstje daaromtrent is kortgeleden naar de betreffende bewerkers verzonden.

Het aantal soorten dat onderzocht werd of wordt bedraagt nu 28. Van 8 soorten verschenen tot op heden eindverslagen in de vorm van tijdschriftartikelen, stencils en éénmaal in boekvorm.

Van minstens 2 soorten zal binnen afzienbare tijd een publikatie verschijnen. Van 8 soorten is bekend dat er regelmatig aan gewerkt wordt; sommige bewerkers zijn pas kort geleden gestart met het onderzoek. Van 5 soorten is de situatie onbekend. Van de resterende 5 soorten is met vrij grote zekerheid aan te nemen, dat al aan een verslag wordt gewerkt of dat zulks in een niet te ver verwijderde toekomst zal gebeuren.

Op enige vergaderingen is gesproken over de toekomst van het broedvogelonderzoek (op de vergadering van de bewerkers in oktober 1973 en op de vergadering van het Contactorgaan in december van dat jaar). Er is besloten tot voortzetting van het onderzoek. In september 1974 werd hiertoe opnieuw besloten.

Van begin af aan zijn door het Contactorgaan geen bewerkers gezocht die bereid waren door het Contactorgaan aangewezen soorten te behandelen, maar wel is getracht mensen te vinden die aan het werk willen gaan met een zelf gekozen soort. Dit gezien de motivatie.

Achteraf mogen sommigen deze opzet misschien betreuren, omdat er nu ook soorten op de lijst zijn verschenen die zich feitelijk slecht lenen voor een landelijk kwantitatief onderzoek. Niettemin menen we, dat er ook over zulke 'moeilijke' soorten waardevolle gegevens zijn binnengekomen.

Het is bekend dat vele medewerkers die al jaren geleden hun gegevens inzonden, wel eens verwachten iets te zien over het onderzoek waaraan ze hun tijd gaven. Helaas hebben we aanvankelijk de moeilijkheden onderschat die er rijzen bij het uitwerken, het in bruikbare vorm klaarmaken en het publiceren van het materiaal. Als geheel gaan daar soms meerdere jaren mee heen. Gezien de sterk gestegen portokosten is het meestal niet meer mogelijk om de medewerkers, wier aantal per soort in de tientallen, soms zelfs in de honderden loopt, regelmatig op de hoogte te houden.

Een moeilijkheid is verder het verstrekken van overdrukken, vooral bij soorten waaraan vele personen meewerkten. Het zou daarom van belang zijn te weten of een medewerker zelf al geabonneerd is op een tijdschrift (Natura, De Levende Natuur, Limosa, Het Vogeljaar enz.) waarin op een gegeven moment een verslag verschijnt over de soort, waaraan werd meegeholpen. We zouden deze medewerkers willen vragen af te zien van een overdruk, ook al weer vanwege de kosten. Opgave aan de betreffende bewerker hieromtrent, zal bijzonder op prijs gesteld worden.

Voor de toekomst zou het broedvogelonderzoek waarschijnlijk het beste zijn taak kunnen zien in het inventariseren van een klein aantal 'gemakkelijke' soorten, zoals er momenteel ook enkele op de lijst voor 1974 staan: Blauwe Reiger, Torenvalk en Oeverwaluw. Deze constatering wil niets beweren ten nadele van onderzoek van andere bewerkers.

Nu volgt een lijst met de soorten. Als een publikatie over een soort al genoemd werd in het Natura-nummer van mei 1971, staat dat met een (1) aangeduid.

Fuut: H. N. Leys en J. J. F. E. de Wilde. Voor publikaties zie (1 en 6). Verder een recenter artikel in Limosa (2).

Dodaars: D. Dekker en M. van Herp. Bijzonder moeilijk te tellen soort (6).

Blauwe Reiger: A. A. Blok en M. Roos. Onderzoek is in volle gang.

Bulzard: J. H. G. M. Erkens. Afzonderlijk onderzoek dat nog aan de gang is. Soort niet in oproepen vermeld.

Bruine Kiekendief: F. Alleyn. Als vorige.

Boomvalk: R. Dantuma. (6).

Torenvalk: F. J. Koning (6). Stencil verschenen (1). Nu opnieuw in studie door B. Loos jr.

Grutto: Th. Mulder (6). Resultaten van onderzoek verwerkt in boekvorm (3).

Bosuil: J. B. Buker. Aan de uitwerking bezig. Hoeveelheid gegevens niet groot.

Ransuil: J. B. Buker. Telling eerder beëindigd. Nog geen verslag.

Gierzwaluw: N. A. Ferbeek. Bijzonder moeilijke soort, waarvan het onderzoek op een gegeven moment gestopt werd (6).

Huiszwaluw: J. Philippina (6). Stencil verschenen (1). Artikel is in 1974 verschenen (8).

Boerenzwaluw: J. Philippina. Aan het uitwerken van de gegevens moet nog worden begonnen. Hopelijk zal dat in 1974 gebeuren.

Oeverzwaluw: H. N. Leys en J. J. E. E. de Wilde. Stencil verschenen (4). Soort na korte onderbreking nu weer op lijst.

Gele Kwikstaart: J. J. Frieswijk (6). Artikel in De Levende Natuur (1).

Klaepster: J. C. P. van Kessel. Onderzoek nog aan de gang.

Grauwe Klauwier: J. A. J. Vink. Ook deze bewerker is nog bezig.

Paapje: J. J. Frieswijk. Artikel verscheen inmiddels in Natura (5).

Zwarte Roodstaart: B. v. d. Veen en D. A. Vleugel. Verslag nog niet gepubliceerd.

Sprinkhaanrietzanger: P. J. Zomerdijk en K. de Vries. Nog geen verslag verschenen.

Braamslulper: J. Taapken. Over deze uiterst lastige soort is nog geen eindverslag verschenen (6).

Fluiter: W. Looze. De bewerker is nog bezig met het onderzoek.

Boomklever: A. de Vries. Voor deze soort geldt hetzelfde.

Geelgors: J. Reijnders (6). Publikatie verschenen in De Levende Natuur (7).

Appelvink: A. Smit en N. van der Beek. Aan een verslag wordt gewerkt.

Putter: B. v. d. Veen en D. A. Vleugel. Deze soort staat nog op de lijst.

Wielewaal: M. Bouman. Verslag nog niet verschenen.

Roek: H. R. Feijen (6). Gestencil rapport verschenen (1).

Veel dank voor alle medewerking bij de verschillende onderzoeken.

Litteratuur

1. **Philippina, J. (1971):** Het broedvogel onderzoek van het Contactorgaan voor Vogelstudie van de KNNV. Natura 68, no. 5 : 77-79.

2. **Leys, H. N. en J. J. F. E. de Wilde (1971):** Het voorkomen van de Fuut Podiceps cristatus L. in Nederland. Limosa 44 : 133-183.

3. **Mulder, Th. (1972):** De Grutto in Nederland. Wetenschappelijke Mededeling K.N.N.V. nr. 90. Hoogwoud N.-H.

4. **Leys, H. N. en J. J. F. E. de Wilde (zonder Jaar):** Voorlopige resultaten van de Oeverzwaluw-inventarisatie in 1971 in Nederland. RIN, Leersum. Stencil.

5. **Frieswijk, J. J. (1973):** Het Paapje als broedvogel. Natura 70 nr. 3 : 42-45.

6. Zie voor beginverslagen over een aantal soorten ook Natura jrg. 64, no. 3 - maart 1967, Natura jrg. 65, no. 4 - april 1968 en 'Het Vogeljaar' jrg. 16, no. 2 - april 1968.

7. **Reijnders, J. (1973):** De Geelgors als broedvogel in Nederland. De Levende Natuur 76 : 217-230.

8. **Philippina, J. (1974):** De Huiszwaluw - Delichon urbica. Aantallen en verspreiding in Nederland. De Levende Natuur 77:34-43.

● J. Philippina, Noordermeent 29, Kraggenburg (NOP), tel.: 05275 - 25 71.

Vogelkalender 1975 van de Onderlinge Levensverzekerings mij. 's-Gravenhage

De Onderlinge Levensverzekering Mij. „'s-Gravenhage" geeft dit jaar wederom — voor intern gebruik — een vogelkalender met kleurenfoto's uit. De kalender is samengesteld uit het werk van leden en begunstigers van het Vogelpopulatie-Onderzoek Ockenrode. Ook dit jaar is, dank zij genoemde maatschappij, voor de lezer van het Vogeljaar mogelijk deze kalender aan te schaffen.

De opbrengst van de kalender komt geheel ten goede aan het Vogelpopulatie-Onderzoek Ockenrode (zie ook 'Het Vogeljaar' 21 pag. 540).

Op de kalender zijn afgebeeld: Blauwe

Reiger, Drieteenmeeuw, Roerdomp, Waterhoen, Dougalls Stern, Zwarte Rotgans (USA), Rosse Franjepoot, Kleine Goudplevier (USA), Zwarte Stern, (Gebrilde)Zeekoet, Zwaluwstaartmeeuw (Galapagos) en Bonte IJsvogel (O.-Afrika).

Gebleken is dat er voor deze kalender enorme belangstelling bestaat. Om te leurstelling te voorkomen adviseren wij zo spoedig mogelijk te bestellen. De kalenders zullen rond 15 december verzonden worden.

Fred van Olphen en Norman D. van Swelm. De Onderlinge Levensverzekering Mij. „'s-Gravenhage". Vogelkalender 1975. Te verkrijgen door overschrijving van f 3,60 (incl. portokosten) op girorek. 3.035.450 t.n.v. Vogelpopulatie-Onderzoek Ockenrode, 's-Gravenhage.